

Rolnummer : 14-745-C.doc

(art. 792 Ger.W., 280, 2° W.reg.)
blad 1/12

folio nummer **7591**
repertorium nummer

Aangeboden op

Niet te registreren,
de e.a. Ontvanger

Afgeleverd aan	Afgeleverd aan
Referentie bestelling CD nummer RD nummer bedrag: EUR datum:	Referentie bestelling CD nummer RD nummer bedrag: EUR datum:

BESCHIKKING gewezen en uitgesproken in het gerechtsgebouw te Antwerpen, op **DETTIG OKTOBER TWEEDUIZEND VEERTIEN** in openbare zitting van de **ABKG kamer** van de rechtbank van eerste aanleg Antwerpen, afdeling Antwerpen, al waar zetelden:
B. Clijsters, rechter, dd. Voorzitter
C. Lemmens, griffier.

In zake : **ARK nr. 14/745/C**

1. _____
zelfstandig acteur, geboren te _____, wonende te _____

2. _____
zonder gekend beroep, geboren te _____, wonende te _____

EISENDE PARTIJEN

- verschijnende bij meester A. De Schampheleire, advocaat, kantoorhoudende te 2000 Antwerpen, Amerikalei 200, en meester J. Vander Velpen, advocaat, kantoorhoudende te 2020 Antwerpen, Atletenstraat 31,
- eisende partij sub 1, persoonlijk aanwezig,

TEGEN :

1. _____
auteur, geboren op _____, wonende te _____

EERSTE VERWERENDE PARTIJ

- verschijnende bij meester D. Geernaert, advocaat, kantoorhoudende te 2018 Antwerpen, Mechelsesteenweg 128-136,
- persoonlijk aanwezig,

2. WPG UITGEVERS BELGIE NV,

met ondernemingsnummer 0426.929.860, met zetel gevestigd te 2018 Antwerpen, Mechelsesteenweg 203,

TWEEDE VERWERENDE PARTIJ

- verschijnende bij meester K. Ongena, advocaat, kantoorhoudende te 9000 Gent, Ravensteinstraat 2 bus 2.

* *
*

Gezien de stukken van het dossier van de rechtspleging zoals zij voorkomen op de inventaris ervan, onder meer :

- de inleidende dagvaarding dd 15 oktober 2014,
- de conclusies en stukkenbundels van partijen.

Gelet op de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken.

Gehoord partijen in hun middelen en besluiten op de zitting van 23 oktober 2014.

Feiten:

Uit de procedurestukken, de voorgelegde stavingsstukken en de pleidooien, blijken de volgende relevante feiten :

Eerste verwerende partij heeft een boek geschreven over een periode (1970-1974) uit het leven van acteur Julien SCHOENAERTS.

De cover van het boek bevat als titel: SCHOENAERTS, de foto van de acteur en een quote van eerste eisende partij, jongste zoon van Julien Schoenaerts.

Eisende partijen zijn van oordeel dat het boek talrijke onwaarheden bevat en dat ten onrechte de naam van eerste eisende partij op de cover staat met de quote: "*mijn vader was een vijs kwijt, maar het was wel de juiste.*".

Eisende partijen hebben op 15 oktober 2014 een dagvaarding in kort geding uitgebracht.

Vordering:

De vordering van eisende partijen, zoals opgenomen in de dagvaarding en nadien aangepast in conclusies, strekt ertoe:

Verweerders hoofdelijk en ondeelbaar veroordelen om de volgende voorlopige maatregelen te treffen in afwachting van een definitief vonnis ten gronde:

1. Zich op de cover en op de 1ste bladzijde van elke toekomstige uitgave van het boek 'Schoenaerts', inclusief vertaling of E-book, te ontdoen van de gewraakte quote "*Mijn vader was een vijs kwijt, maar het was de juiste vijs*" en in de plaats de waarschuwing te plaatsen: "*Dit boek bevat tal van onwaarheden en geeft een vertekend beeld van het leven van Julien Schoenaerts in de jaren 1970 tot 1974*", onder verbeurte van een dwangsom van 1.000,- euro per dag en per inbreuk, na betekening van de te vellen beschikking.

2. Op de boeken die thans nog te koop worden aangeboden de quote in kwestie zowel op de cover als op de 1ste pagina van het boek te overplakken met de rectificatie : "*Dit boek bevat tal van onwaarheden en geeft een vertekend beeld van het leven van Julien Schoenaerts in de jaren 1970 tot 1974*", onder verbeurte van een dwangsom van 1.000,- euro per dag en per inbreuk, na betekening van de te vellen beschikking.

3. In het kader van de promotie van het boek de naam van M. ~~Sc~~ en de in de besluiten opgenomen gewraakte passages niet meer publiekelijk te gebruiken in interviews, lezingen, theatervoorstellingen, onder verbeurte van een dwangsom van 1.000,- euro per dag en per inbreuk, na betekening van de te vellen beschikking.

De beschikking uitvoerbaar bij voorraad te verklaren.

Afsluitend verweerders te horen veroordelen tot de kosten van het geding aan de zijde van concludenten begroot als volgt:

- Dagvaarding Manteau :	388,74 euro
- Dagvaarding Laurÿssens:	443,47 euro
- Rechtsplegingsvergoeding:	1.320,00 euro

Bij de behandeling van de zaak hebben eisende partijen toegelicht dat hun vordering onder 1 en 2 enkel wordt gesteld tegen tweede verwerende partij en de vordering onder punt 3 wordt gesteld tegen eerste en tweede verwerende partij.

Beoordeling:

1.

Bij de behandeling van de zaak wordt door eisende partijen bevestigd dat inmiddels ook de procedure ten gronde is opgestart. De dagvaarding is heden betekend.

2.

Verweerders betwisten de bevoegdheid van de kortgedingrechter zowel wat betreft de aard van de te nemen maatregel als wat betreft de hoogdringendheid.

Verwerende partijen verwijzen tevens naar het verbod op preventieve censuur, het recht op vrije meningsuiting versus het recht op privéleven.

3.

Ontvankelijkheid: urgentie en bevoegdheid:

De urgentievereiste voor een procedure in kort geding vervult een dubbele functie: 1) zij moet blijken uit de gedinginleidende akte wil de voorzitter bevoegd zijn en 2) zij moet bestaan wil de voorlopige maatregel in het kader van de kortgedingprocedure kunnen gevorderd worden.

De materiële bevoegdheid van een rechtscollège wordt bepaald door het onderwerp van de vordering zoals deze blijkt uit de gedinginleidende akte.

Krachtens art. 9 Ger. W. is de volstreckte bevoegdheid, de rechtsmacht bepaald naar het onderwerp, de waarde en in voorkomend geval het spoedeisend karakter van de vordering of de hoedanigheid van partijen.

De regels van materiële bevoegdheid raken de openbare orde, gezien overwegingen van algemeen belang tot de bepaling van de rechterlijke taken van de respectieve rechtbanken hebben geleid.

Een rechter vermag dienvolgens niet buiten de perken van zijn materiële bevoegdheden recht te spreken en is ertoe gehouden, zelfs ambtshalve na te gaan of hij bevoegd is om kennis te nemen van de zaak, die aan zijn oordeel is onderworpen.

De bevoegdheid van de rechter die van de vordering kennis moet nemen dient te worden bepaald naar het onderwerp van de vordering zoals het in de dagvaarding is omschreven.

Een uitdrukkelijke verwijzing naar de hoogdringendheid maakt een element uit van de bevoegdheid van de rechter in kort geding.

In de dagvaarding van eisende partijen wordt er urgentie ingeroepen derhalve is de kortgedingrechter materieel bevoegd.

4.

Ten gronde:

De urgentievereiste speelt niet enkel een rol bij de beoordeling van de materiële bevoegdheid maar evenzeer bij de beoordeling ten gronde.

De rechtsmacht van de rechter in kort geding wordt afgebakend in art. 584 en 1039 Ger.W..

Hij doet uitspraak bij voorraad (art. 584 Ger.W.) en zonder nadeel toe te brengen aan de zaak zelf (art. 1039 Ger.W.).

Het rechtspreken in kort geding is immers slechts mogelijk wanneer in spoedeisende gevallen beslissingen genomen moeten worden bij voorraad.

Drie essentiële voorwaarden gelden krachtens art. 584, eerste lid, Ger. W.:

- spoedvereiste: de vordering moet door de kortgedingrechter spoedeisend worden geacht;
- uitspraak bij voorraad: de beschikking mag geen nadeel toebrengen aan de zaak zelf (art. 1039 Ger. W.);
- de te berechten zaak mag niet door de wet aan de rechterlijke macht onttrokken zijn.

Bij de beoordeling ten gronde dient zowel de vordering onderzocht qua spoedvereiste als qua aard van de gevraagde maatregelen.

4.1.

Voor de hoogdringendheid merken eisende partijen op dat het boek eerst einde september 2014 werd gepubliceerd, dat inmiddels een tweede druk is aangekondigd en dat de Boekenbeurs voor de deur staat, zodat zij accuraat hebben gereageerd met de dagvaarding van 15 oktober 2014 en de urgentie terdege is aangetoond.

Verwerende partijen zijn van oordeel dat eisende partijen hun vordering in kort geding veel sneller hadden moeten indienen en dat de te nemen maatregelen het voorlopig karakter overstijgt.

De rechtbank is van oordeel dat in casu spoedeisendheid aanwezig is nu de tweede druk is aangekondigd en eerstdaags de Boekenbeurs geopend wordt.

Eisende partijen hebben niet getalmd met het opstarten van de procedure gezien de datum van publicatie en het uitbrengen van de dagvaarding in kort geding, en intussen ook de dagvaarding ten gronde.

4.2.

Eisende partijen vorderen dat er op de cover van het boek alsmede op de eerste bladzijde van het boek de gewraakte quote dient verwijderd.

Bij onderzoek van de voorliggende stukken stelt de rechtbank vast dat op de cover van het boek 'SCHOENAERTS' handelend over Julien SCHOENAERTS een quote wordt aangebracht van zoon M. [REDACTED] S. [REDACTED] wat voor de waarnemer een aanduiding is, minstens de indruk wekt dat zoon M. [REDACTED] zou meegewerkt hebben aan de totstandkoming van het boek.

Deze indruk wordt nog versterkt door op de eerste bladzijde aan te brengen dat Julien de vader is van M. [REDACTED], terwijl Julien Schoenaerts vier kinderen had: B. [REDACTED], S. [REDACTED] (inmiddels overleden), H. [REDACTED] (inmiddels overleden) en M. [REDACTED].

De lezer wordt vanaf bladzijde 1 op een verkeerd been gezet door de auteur.

Het is ook merkwaardig dat verwerende partijen enkel 'SCHOENAERTS' aanbrengen zonder de voornaam Julien te gebruiken.

Een individu bestaat vóór de wereld slechts bij de gratie van een voornaam én een familienaam. Eerste verwerende partij heeft een boek willen schrijven over Julien Schoenaerts en niet over een fictief personage dat eventueel wel met enkel één naam zou kunnen worden opgevoerd.

De argumentatie van verwerende partijen dat in Vlaanderen de naam SCHOENAERTS enkel kan betrekking hebben op Julien Schoenaerts is een miskennis van het bestaan van de andere kinderen van Julien Schoenaerts en bij uitbreiding van iedereen die Schoenaerts heet.

Eisende partijen merken met betrekking tot de internationale bekendheid van eerste eisende partij op dat door de

internetomgeving informatie aan een gigantische snelheid over de hele planeet rondgaat.

Het kan niet ontkend worden dat het impact van de huidige configuratie van de mediawereld niet meer beheersbaar is.

Er ligt geen enkele aanvaardbare verklaring voor waarom de naam van eerste eisende partij werd aangewend, door de uitgever op de cover en door de auteur op de eerste bladzijde van het boek.

Het aanbrengen op de cover van het boek van de quote is een eye-catcher die ten eerste de indruk wekt dat eerste eisende partij zijn medewerking heeft verleend aan de totstandkoming van het boek en ten tweede ongetwijfeld het verkoopcijfer van het boek de hoogte injaagt door de internationale bekendheid van eerste eisende partij.

Volgens verwerende partijen vat de betwiste quote 'zeer treffend en krachtig samen wat voor unieke persoon Julien Schoenaerts was' en is het niet meer en niet minder dan de weergave van een interview van eerste eisende partij.

Het feit dat de zonen van de heer Julien Schoenaerts interviews geven over hun vader verleent aan verwerende partijen nog niet het recht om zinsnede hieruit zonder meer over te nemen.

Verwerende partijen hebben wel degelijk misbruik gemaakt van de naambekendheid van eerste eiser en verwarring gezaaid door zijn naam op de cover aan te brengen wijl eerste eiser niet meegewerkt heeft aan de totstandkoming van het boek en het boek de periode uit het leven van Julien Schoenaerts beschrijft tussen 1970 - 1974 en eerste eisende partij pas geboren is in 1977.

De quote die is aangebracht is daarenboven geen correcte weergave van een uitspraak van eerste eisende partij maar veeleer een gemanipuleerd citaat.

De rechtbank is van oordeel dat de vordering van eisende partijen tot het verwijderen van zijn naam gegrond is.

4.3.

Eisende partijen benadrukken dat zij geen verbod tot exploitatie vorderen maar wel hoogstnoodzakelijke rectificatiemaatregelen.

Eisende partijen stellen dat het boek tal van onwaarheden bevat.

Eisende partijen wijzen onder meer naar een aantal getuigenverklaringen die worden voorgelegd.

Het boek is een aaneenschakeling van feiten die de auteur als waarheid wil laten uitschijnen.

Sedert het opstarten van de procedure wil eerste verwerende partij benadrukken dat het hier om literaire non fictie gaat en dat derhalve zijn journalistieke vrijheid dient gevrijwaard wijl de auteur onder meer zelf in zijn boek in het begin voorhoudt : *'Kleine oorzaak, grote gevolgen, alles echt waar, echt gebeurd'* en op het einde in het 'Nawoord' toevoegt:

'Geen roman, geen verbeelding niets verzonnen.'

De auteur kan niet ontkennen dat er met betrekking tot het waarheidsgehalte van het boek duidelijk verwarring is gezaaid nu zelfs de redactie van Knack het boek bestempeld als een biografie, zoals blijkt uit de vermelding op de achterflap.

Door in de aanhef van het boek te zeggen dat alles waar is en vervolgens te stellen: *'hoe kon ik alles weten als eisende partijen niet meewerkten'* en vervolgens bij aangestipte onjuistheden zich te beroepen op artistieke vrijheid, heeft eerste verwerende partij, als schrijver journalist een dubieuze houding aangenomen die niet beantwoordt aan de basiszorgvuldigheidsnormen die elke schrijver van welk niveau ook minimaal dient te respecteren.

Het is alleszins onmogelijk dat de auteur zou aanwezig zijn geweest bij het geneeskundig onderzoek, de behandeling, de electroshocks en de isolatie van Julien Schoenaerts. Het is al evenzeer ondenkbaar dat de auteur erbij was wanneer Julien Schoenaerts in de douche werd gezet in het Stuyvenbergziekenhuis.

De auteur erkent impliciet zijn incorrecte vermeldingen door in het nawoord te erkennen:

'Wat doet het ertoe, rolstoel of schommelstoel, Eindspel of Kaspar, Beckett of Handke?'

De auteur erkent eveneens dat het liedje dat hij Julien Schoenaerts in de mond legt wanneer deze voor de rechter moet verschijnen heeft opgediept uit een ander moment en dat het liedje nooit door Julien Schoenaerts voor de rechtbank gezongen werd.

De auteur stelt zich vandaag dubbelzinnig op door enerzijds te stellen dat *'waarheid kan kwetsen'* en anderzijds- waar hij een loopje neemt met de waarheid- zich te beroepen op zijn *'artistieke vrijheid'*.

Enerzijds beroept eerste verwerende partij zich op zijn artistieke vrijheid, anderzijds verdedigt hij zich dat hij aan de hand van betrouwbare bronnen een waarheidsgetrouw verhaal heeft neergezet.

Verwerende partijen erkennen dat er onwaarheden in het boek staan en dat niet alle feiten waar gebeurd zijn, het gaat om verhalen die

lezen als een roman maar berusten op feiten, aldus verwerende partijen.

Louter ondergeschikt willen verwerende partijen dat enkel '*Dit is geen biografie*' op de cover zou worden aangebracht.

De rechtbank is van oordeel dat de gevraagde rectificatiemaatregelen in het kader van de kortgedingprocedure, in afwachting van de behandeling ten gronde door de bodemrechter, dienen gegrond verklaard zoals hierna bepaald.

De te nemen maatregel past perfect in het kader van de kortgedingprocedure nu dergelijke vordering een snelle beslissing vraagt en zulke maatregelen in een bodemprocedure alle efficiëntie en belang zouden verliezen.

Vermits eerste verwerende partij erkent dat er onjuistheden in het boek staan, is er geen bezwaar om in het kader van de kortgedingprocedure volgende maatregel te treffen, met name op de cover en de eerste bladzijde van het boek over de quote en over de naam van eerste eisende partij een sticker aan te brengen: Dit boek bevat onjuistheden.

4.4.

Eisende partijen vorderen tevens dat verwerende partijen zouden veroordeeld worden in het kader van de promotie van het boek de naam van M. S. en de gewraakte passages niet meer publiekelijk te gebruiken in interviews, lezingen, theatervoorstellingen, onder verbeurte van een dwangsom van 1.000,- euro per dag en per inbreuk, na betekening van de te vellen beschikking.

Verwerende partijen stellen dat deze vordering dient afgewezen wegens preventieve censuur vermits de vrijheid van meningsuiting en de persvrijheid als fundamenteel recht dient geëerbiedigd.

Uit onderzoek van de stukken blijkt dat verwerende partijen er alles aan doen om eerste eisende partij erbij te betrekken.

Verwerende partijen moeten evenwel erkennen dat eerste eisende partij niet betrokken is bij de totstandkoming van het boek.

Eisende partijen menen dan ook terecht dat de enige drijfveer van verwerende partijen puur commercieel is.

De naambekendheid van eerste eisende partij ligt aan de basis van de persbelangstelling en de talrijke artikels die naar aanleiding van de publicatie van het boek zijn verschenen.

Eisende partijen vragen in het kader van de voorliggende kortgedingprocedure terecht -mede gelet op de aangekondigde tweede druk en de aankomende Boekenbeurs- dat in het kader van de promotie van het boek aan verwerende partijen een verbod zou worden opgelegd om de naam ~~M. S.~~ en de gewraakte passages nog publiekelijk te gebruiken.

5.

Dwangsom:

Eisende partijen vragen de veroordeling tot betaling van een dwangsom van 1.000,- euro per dag en per inbreuk na de betekening van de beschikking.

Verwerende partijen stellen dat de omvang van de dwangsom totaal buiten proportie is en vragen dat minstens de verbeuring pas 72 uren na de betekening start.

Tweede verwerende partij wijst er op dat de eerste druk maar 2.000 exemplaren bevatte terwijl een normale oplage van de boeken van eerste verwerende partij 3.200 exemplaren bedraagt.

Krachtens artikel 1385bis. Ger. W. kan de rechter op vordering van een der partijen de wederpartij veroordelen tot betaling van een geldsom, dwangsom genaamd, voor het geval dat aan de hoofdveroordeling niet wordt voldaan, onverminderd het recht op schadevergoeding indien daartoe gronden zijn.

Het doel van de dwangsom is de rechtstreekse uitvoering van de verbintenissen te waarborgen.

Een dwangsom zal dan worden opgelegd onder meer wanneer te vreezen valt dat de veroordeelde partij niet tot uitvoering zal overgaan, het is met andere woorden een bijkomende veroordeling die erop gericht is de veroordeelde tot nakoming van de hoofdveroordeling aan te sporen.

De veroordeling tot een dwangsom bestaat met andere woorden slechts als accessorium van de veroordeling ingevolge de hoofdvordering.

De dwangsom moet van aard zijn verwerende partij te motiveren, te verplichten, zich aan de termen van de beschikking te houden. Verwerende partijen hebben met andere woorden het al dan niet verbeuren van een dwangsom zelf in de hand.

De houding van verwerende partijen verantwoordt om een sterk signaal te geven en een dwangsom van 500,- euro per dag en per inbreuk toe te kennen.

Voor de veroordeling van tweede verwerende partij inzake de rectificaties zal de dwangsom verbeurd worden 24 uren na de betekening van de beschikking.

Voor de veroordeling van eerste en tweede verwerende partij met betrekking tot de promotie van het boek wordt de dwangsom onmiddellijk na de betekening van de beschikking verbeurd.

6.

Uitvoerbaarheid bij voorraad:

Eisende partijen vorderen de uitvoerbaarheid bij voorraad.

De uitvoerbaarheid bij voorraad van een beschikking in kort geding moet niet worden gevraagd en moet door de rechtbank niet uitdrukkelijk worden toegestaan:

Artikel 1039 Ger. W. voorziet immers:

'De beschikkingen in kort geding brengen geen nadeel aan de zaak zelf; zij zijn uitvoerbaar bij voorraad niettegenstaande verzet of hoger beroep en zonder borgtocht indien de rechter niet heeft bevolen dat er een wordt gesteld.'

OM DEZE REDENEN

Wij, B. Clijsters, rechter, dd. Voorzitter der rechtbank van eerste aanleg Antwerpen, afdeling Antwerpen, zetelend in kort geding, bijgestaan door C. Lemmens, griffier, uitspraak doende op tegenspraak:

Verklaren de vordering ontvankelijk en gegrond in de mate zoals hierna bepaald:

Veroordelen tweede verwerende partij om de volgende voorlopige maatregelen te treffen in afwachting van de beslechting ten gronde :

Zich op de cover en op de 1ste bladzijde van elke toekomstige uitgave van het boek 'Schoenaerts', inclusief vertaling of E-book, te ontdoen van de gewraakte quote "Mijn vader was een vijs kwijt, maar het was de juiste vijs" en in de plaats de waarschuwing te

plaatsen: "Dit boek bevat onjuistheden" onder verbeurte van een dwangsom van 500,- euro per dag en per inbreuk, 24 uren na de betekening van de beschikking.

Op de boeken die thans nog te koop worden aangeboden de quote in kwestie zowel op de cover als op de 1ste pagina van het boek te overplakken met de rectificatie : "Dit boek bevat onjuistheden" , onder verbeurte van een dwangsom van 500,- euro per dag en per inbreuk, 24 uren na betekening van de beschikking.

Veroordelen verwerende partijen om in het kader van de promotie van het boek de naam van M ~~XXXXXXXXXX~~ S ~~XXXXXXXXXX~~ en de in de besluiten opgenomen gewraakte passages over de loketscène niet meer publiekelijk te gebruiken in interviews, lezingen, theatervoorstellingen , onder verbeurte van een dwangsom van 500,- euro per dag en per inbreuk, na betekening van de beschikking.

Wijzen het meer en anders gevorderde af als ongegrond.

Behouden de verwijzing in de kosten voor aan de rechter ten gronde.

C. Lemmens

B. Clijsters